

Praktijkgids voor stagiaires op Accent avondscholen

ACCENT
Avondonderwijs

Informatie voor stagiaires op Accent Avondschool

Voorwoord:

Mensen met een verstandelijke beperking kunnen heel veel zelf. Wij willen hen leren om ook zoveel mogelijk zelf de regie over hun eigen leven te kunnen voeren.

Tijdens de cursussen van Accent Avondschool leren zij allerlei handige zaken die ze kunnen gebruiken in hun directe leef- en werkomgeving. Ze doen dat in een ontspannen sfeer. Veilig, individueel en zonder prestatiedruk. Wie een cursus op Accent Avondschool gevolgd heeft, kan vaak beter voor zichzelf zorgen en meedoen in de maatschappij. Op de Avondschool willen we hen dus graag bijstaan om (weer) vertrouwen in zichzelf te krijgen. De hedendaagse bureaucratische, technologische en vaak onbegrijpelijke maatschappij biedt vaak te weinig houvast. Een maatschappelijk isolement ligt dan ook op de loer.

Visie:

Op de avondschool zijn wij ervan overtuigd, dat we veel aan de wereld van onze cursisten kunnen veranderen, als we ons daar samen voor openstellen! We kunnen er samen voor zorgen, dat iedereen op onze school zich veilig en van belang voelt. Dat de cursisten zichzelf of gewoon anders kunnen zijn, zonder dat daar meteen door iedereen over gepraat wordt. Dat de cursisten het verdienen om als volwaardige mensen hun eigen geluid te laten horen. En: niet onbelangrijk, wij vinden dat iedereen leerbaar en trainbaar is. Als docent op de avondschool, binnen het team werk je daar dus aan mee! Wij geloven, dat als je dat wilt, er op onze school letterlijk ook een wereld voor jou open gaat.

Het onderwijs op de avondschool is volop in ontwikkeling en beweging. We werken er met elkaar aan dat het cursusaanbod zoveel mogelijk op maat gemaakt wordt voor de cursisten. Omdat de cursisten zulke diverse leerproblemen hebben, is dat een behoorlijke taak, die zich niet altijd in geld uitbetaalt, maar wel heel veel voldoening schenkt in het werken op de avondschool.

Bij ons op de avondschool staat de cursist centraal. We vinden dat, bij alles wat de cursisten willen leren, wij als docenten, vrijwilligers en stagiaires, moeten kijken, wat de beste manier is om dat te doen. We zoeken met elkaar naar methoden die uitgaan van de mogelijkheden van de cursist.

De Avondschool in het grote geheel:

Wij zijn uniek in het aanbieden van cursussen en trainingen op maat. Geen andere onderwijsorganisatie biedt een zo grote mate van deskundigheid, veiligheid en inlevingsvermogen aan actuele leervragen en maatschappelijke tendensen.

De Avondschool is een onderdeel CVO: een vereniging van Christelijk Voortgezet Onderwijs in Rotterdam. Een onderdeel hiervan is "Accent". Hieronder vallen naast 4 Praktijkscholen, een onderwijsopvangvoorziening en onderwijsondersteuning. Accent kent een eigen algemene directie die op korte afstand en met veel enthousiasme en deskundigheid de Avondschool faciliteert en ondersteunt.

Accent Avondschool onderhoudt nauwe banden met verschillende organisaties op het gebied van wonen, werken, burgerschap en vrijetijdsbesteding. (o.m. MEE Rotterdam, Pameijer, Middin, ASVZ enz.) Veelal worden kandidaat-cursisten aangemeld door hun begeleiders, jobcoaches of ouders/verzorgers, alsmede VSO-ZML onderwijs.

Als een cursist nieuw binnenkomt, wordt tijdens een intakegesprek gekeken naar de hulpvraag van de cursist en de cognitieve en sociale mogelijkheden. We zien de cursist in zijn perspectief van het hier-en-nu. Aan de hand van het intakegesprek, aangevuld met informatie uit de leefomgeving, kunnen we zien welke benaderingswijze en aanpak het beste bij een bepaalde cursist past. Het instapniveau wordt getoetst en hiermee wordt een op maat gemaakt

Wat verwacht de Avondschool van stagiaires?

Deze praktijkgids geeft stap voor stap aan wat Accent Avondschool verwacht van en kan bieden aan studenten HBO.

We kijken naar de stagiair(-e) en zijn/haar mogelijkheden om zich in te kunnen en willen zetten voor het avondonderwijs aan verstandelijk beperkten. Deze inzet wordt besproken met de **zorgcoördinator/stagebegeleider** van de avondschool. Voor de student zelf is er genoeg ruimte om zich voor de te volgen opleiding te ontplooiën.

De avondschool heeft met de stages een win-win situatie voor ogen: De student heeft een prachtige proeftuin om zijn stage opdrachten uit te voeren en de docenten en cursisten hebben er een paar extra handen en ogen bij binnen de lesondersteuning. De lesactiviteiten zijn vaak zo op het individu gericht, dat de docent zijn handen vol heeft aan het gericht begeleiden van de cursisten. Soms is een één op één situatie gewenst om adequaat onderwijs te geven. Stagiaires kunnen hulp bieden bij de diverse activiteiten bij voorbereidingen en tijdens de lessen. Stageopdrachten van de opleidingen zijn altijd inpasbaar in een praktijksituatie. Sociale contacten met de cursisten in de pauzes en voor- en na lestijd zijn van groot belang. Het veiligheidsgevoel, het respect en het welzijn van onze doelgroep drijft hierop.

Accent Avondschool is als erkend leerbedrijf opgenomen bij SBB Kenniscentrum voor leren in de praktijk in Zorg, Welzijn en Sport. Kwalificaties zijn verleend voor:

- Sociaal Agogische Werk
- Gehandicaptenzorg
- Pedagogisch Werk
- Sociaal Cultureel Werk
- Sociaal Maatschappelijk Werk

Spelregels:

- Wij behandelen iedereen met het grootste respect.
- Vertrouwelijke informatie blijft binnen de avondschoolmuren.
- Je kunt altijd een beroep doen op de docenten, stagebegeleider, directeur, vrijwilligers.
- Vraag veel: zo leer je het meeste. Als je ergens mee zit kunnen wij je alleen helpen als je het meldt.
- Meld je altijd af als je niet kunt komen. Doe dit voor 19.00 uur bij de stagebegeleider.
- Aanmelding: stuur je CV en motivatiebrief naar de avondschooldirecteur
- Laat je stage-uren regelmatig aftekenen.
- Zorg voor een stageovereenkomst van je opleiding, die wij kunnen tekenen.

Doel van de avondschoon en de rol van stages:

Accent avondschoon verzorgt cursussen voor mensen met een (licht) verstandelijke beperking. Ons doel is om een bijdrage te leveren in de zelfstandigheidsbevordering in wonen en werken van onze cursisten. Dat zijn dus lessen en modules ten behoeve van Zelfredzaamheid en Basis-Arbeidsvaardigheden.

Om deze unieke vorm van onderwijs ook binnen het bereik van opleidingen op het gebied van onderwijs en zorgveld is er contact met diverse MBO en HBO opleidingen.

Stagiaires hiervan leveren een assisterende rol bij het onderwijs leerproces, de methodieken de leerlingvolgsystemen. Een stagiaire is altijd verbonden met een van de groepen. De groepsdocent is in combinatie met de zorgcoördinator/ stagebegeleider het aanspreekpunt en de sturende kracht van de stagiaire.

Praktische activiteiten van de stagiaires:

- Praktisch uitvoerbaar maken van stageopdrachten van de eigen opleiding.
 - Observaties in verschillende vormen
 - Maken van reflectieverslagen
 - Bijhouden van eventueel stagelogboek.
 - Overleggen en afspraken maken met docenten en stagebegeleider van de avondschoon.
 - Overleggen en afspraken maken met begeleider vanuit de opleiding.
- Onder verantwoordelijkheid van de leerkracht verrichten van werkzaamheden ter ondersteuning van het onderwijs aan de cursisten.
- Het individueel of in kleine groepjes begeleiden van cursisten.
- Assisteren bij bijzondere activiteiten buiten de les. Bijvoorbeeld bij feesten als Sinterklaas, Kerstviering en eindejaarsfeest
- Helpen ontwikkelen van hulpmiddelen ter ondersteuning van het onderwijs, bijvoorbeeld lesmateriaal en lesbrieven.
- Leren (ver-)kennen van het cursistvolgsysteem.
- Leggen van verbindingen tussen Avondschoon en de verwijzende of toeleverende instanties: Vraagwijzer, Social Teams, DOCK, MEE-Rotterdam, Zorgaanbieders, Huizen van de Wijk enz.
- Ambassadeurschap voor de doelgroep en de Avondschoon.
- Uitvoeren van onderzoek en research.

Competenties:

Binnen de activiteiten die op de avondschool worden verricht, verwachten we dat onze stagiaires werken aan en groeien in de volgende competenties:

1. het vermogen een sfeer van respectvolle omgang en samenwerking met cursisten en collega's te realiseren.
2. Het vermogen om te zorgen voor een veilige omgeving voor iedere betrokkene bij onze organisatie.
3. Het vermogen een steunpunt en adviesorgaan voor onze cursisten te zijn.
4. Het vermogen te zorgen voor een leef- en leerklimaat dat gezellig, overzichtelijk, ordelijk en taakgericht is.
5. Het vermogen samen te werken in onze organisatie.
6. Het vermogen je eigen persoonlijkheid en opvattingen te ontwikkelen en af te stemmen ten dienste van het omgaan met onze doelgroep.

Stadia waarin de stage kan worden doorlopen:

Voor het groeiproces binnen de avondschool kunnen we de stage verdelen in een aantal **stadia van ontwikkeling**, die alle stagiaires binnen het avondonderwijs kunnen doorlopen. Ieder doet dat in zijn eigen tempo en op zijn manier, gerelateerd aan de opleidingseisen. Altijd in overleg met de docenten en de zorgcoördinator/ stagebegeleider. Te allen tijde zijn de opdrachten voor de eigen schoolopleiding sturend binnen deze stadia. De uitwerking hieronder is geschreven vanuit de stagiaire:

Stadium 1: Onderzoeken.

Kijk rustig rond maak aantekeningen en stel vragen over de gang van zaken binnen de klassensituatie en de schoolorganisatie. Wat zijn de doelstellingen van de avondschool en hoe worden deze in de praktijk gerealiseerd. Hier kun je achter komen door een interview af te nemen met een aantal cursisten en een aantal collega's

Stadium 2: Observeren.

Neem onopvallend in de klas plaats en observeer een bepaalde cursist. Doe dit met het oogpunt om in een later stadium de cursist te gaan helpen. Er is een observatieschema in deze map bijgevoegd onder bijlage 1 Verder zijn een aantal handelingswijzers bijgevoegd met bepaalde probleembeelden. Deze z.g. handelingswijzers zijn niet bedoeld om een cursist een bepaald stigma op te leggen. Ze zijn bedoeld als hulpmiddel voor het werken met onze doelgroep.

Stadium 3: Assisteren.

In overleg met de docent kun je in een één op één situatie een cursist helpen bij het te volbrengen werk. Verwerk ook de notities van de docent indien gevraagd door de academie in je verslagen. Maak hierbij eventueel gebruik van een handelingswijzer. Assiteer de kunstdocent bij hulp aan cursisten.

Stadium 4: Zelfstandig assisteren.

Je gaat nu zelfstandig aan de gang met iets wat je zelf hebt bedacht in overleg met de docent of je krijgt in overleg met de docent een taak toegewezen binnen de les, die op dat moment heel erg nodig is. Verwerk je activiteiten in een schema en laat dit aan de docent zien. Bespreek ook je vorderingen met de docent.

Stadium 5: Zelfstandig voor een groepje cq. contacten met “buiten”

Hierbij ga je zelfstandig met de groep om. Jij hebt de organisatie in handen. Zorg dat de spullen klaar liggen of organiseer het zo dat cursisten dit doen. Je kunt de boel nu ook omdraaien. De docent kan in goed overleg ingezet worden om jou te assisteren bij de individuele begeleiding van de cursist. Je kunt het ook samen doen. Accent Avondschool werkt ook samen met vrijwilligers. Deze kunnen samen met jou een bijdrage leveren aan de lessen.

Een opdracht van andere orde kan zijn contacten te leggen met het Social Network van de Avondschool.

Stadium 6: ambassadeur zijn van Accent Avondschool

Je hebt je goed verdiept in de partners en het krachtenveld waarin Accent Avondschool zich bevindt. Je kunt je nu gaan wijden aan het veldonderzoek en het versterken van banden en verbintenissen. Je brengt in kaart wat de samenleving, de verwijzende instanties en de hulpverleningsorganisaties aangeven wat de doelgroep (nog meer) nodig heeft om zelfredzamer te worden. Accent Avondschool gebruikt jouw input om zelf professioneler te worden.

Suggesties voor activiteiten tijdens je praktijkperiode.

Stadium 1: Het houden van een interview.

Als je alle informatie bij elkaar hebt gevraagd, dan verwerk je dit overzichtelijk in je portfolio. Laat je bevindingen lezen aan je begeleider. Geef ook altijd een eigen mening over je bevindingen. Maak eventueel foto's van degene die je hebt geïnterviewd. Vraag wel altijd toestemming of je mag fotograferen en het gebruiken voor je eigen portfolio.

Stadium 2: Het maken van een observatie om individuele en groepsprocessen te leren ontdekken.

Bij het leiding geven aan individuele cursisten en groepen gaat het erom dat je een beeld krijgt van het sociaal functioneren van een cursist en de plaats van de cursist in de groep. Het is belangrijk, dat je jouw manier van doen afstemt op dit beeld. Stel je zodanig op dat je deel uitmaakt van de groep, Je moet je gedrag echter zodanig aanpassen, dat je naast deelnemen aan de groep er ook boven blijft staan.

Probeer door observatie achter de volgende vragen te komen:

1. Hoe is het contact tussen de cursisten onderling ?
2. Bekijk twee klassen of een andere begeleidingsvorm en probeer verschillen aan te geven in de manier van omgaan tussen twee docenten of andere medewerkers.
3. Hoe is het gedrag van cursisten in de pauze ?
4. Hoe gedragen cursisten zich bij niet schoolse activiteiten, zoals filmavonden, kerstfeesten en diploma uitreikingen ?
5. Hoe gedraagt een docent zich als hij een individuele leerling begeleidt ?
6. Hoe reageert een cursist op individuele hulp?
7. Hoe reageert een cursist als hij wat langer op hulp moet wachten ?
8. Welke functionarissen zijn er nog meer binnen de school en wat is hun functie in relatie tot de cursisten. ?
9. Welke cursisten hebben een vaste taak binnen het avondonderwijs en wat behelst die taak ?

Stadium 3: Assisteren.

- Je kunt hier denken aan het begeleiden van één cursist, die heel veel behoefte heeft aan een stukje individuele hulp.
- Je kunt hier denken aan een groepje cursisten van hetzelfde niveau, die je helpt met hun opdrachten, die ze voor de docent moeten maken.
- Probeer door je manier van vragen de cursist met zijn opdracht vooruit te helpen.
- Kijk aan het eind van de hulppactie, of de cursist er iets mee is opgeschoten.
- Beschrijf in je portfolio deze actie in logische stappen.
- Als je dit langduriger met een cursist gaat doen, vul dan het observatieschema voor hem in en kijk of je een handelingswijzer bij hem kunt vinden.
- Maak een handelingsplan naar aanleiding van je observaties en probeer de aanpak te zoeken die bij de cursist past, zodat hij zijn leerstof beter begrijpt.
- Geef duidelijk aan waar er successen zijn geboekt en waar de knelpunten liggen.

Tot slot:

Met bovenstaande hulpmiddelen hopen we je op een plezierige en leerzame manier mee te nemen tijdens een jaar Avondschool. Je kunt altijd bij de docenten en de stagebegeleider terecht met je vragen en opmerkingen. Namens het hele team van de avondschool:

“Veel plezier en succes met je stage!”

